

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 februari 2021
(OR. en)

5186/21

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0235 (NLE)**

**RECH 10
COMPET 15
ATO 4
CADREFIN 11**

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende:	RÅDETS BESLUT om ändring av beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag
---------	--

RÅDETS BESLUT (Euratom) 2021/...

av den

om ändring av beslut 2007/198/Euratom

om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter

och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 47 tredje och fjärde styckena,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Avtalet om upprättandet av en internationell fusionsenergiorganisation för gemensamt genomförande av Iter-projektet¹ (*Iteravtalet*) undertecknades i november 2006 av Euratom, Kina, Indien, Japan, Sydkorea, Ryska federationen och Förenta staterna. Euratom, som är värdpart enligt Iteravtalet, har intagit en ledande roll i detta projekt.
- (2) Genom beslut 2007/198/Euratom² har rådet inrättat ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi (*det gemensamma företaget*) för att tillhandahålla Euratoms bidrag till den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet och till verksamhet med Japan enligt strategin med bredare inriktning samt för att förbereda och samordna ett handlingsprogram för att förbereda bygget av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och av andra anläggningar på fusionsområdet.

¹ EUT L 358, 16.12.2006, s. 62.

² Rådets beslut 2007/198/Euratom av den 27 mars 2007 om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för ITER och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag (EUT L 90, 30.3.2007, s. 58).

- (3) I artikel 5 i beslut 2007/198/Euratom föreskrivs det att det gemensamma företaget ska ha en egen budgetförordning som bygger på principerna i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1271/2013¹ och som får avvika från den delegerade förordningen om så krävs på grund av det gemensamma företags specifika verksamhetsbehov, efter samråd med kommissionen. I avdelning IV i det gemensamma företags budgetförordning regleras genomförandet av budgeten.
- (4) Genom beslut 2007/198/Euratom fastställdes ett finansiellt referensbelopp som ansågs vara nödvändigt för det gemensamma företaget tillsammans med Euratoms preliminära totala bidrag till detta belopp, som ska ställas till förfogande genom gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram som antagits i enlighet med artikel 7 i fördraget eller genom något annat beslut som antas av rådet.

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1271/2013 av den 30 september 2013 med rambudgetförordning för de organ som avses i artikel 208 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 328, 7.12.2013, s. 42).

- (5) Beslut 2007/198/Euratom ändrades genom rådets beslut 2013/791/Euratom¹ för att möjliggöra finansiering av det gemensamma företags verksamheter under löptiden för den fleråriga budgetramen för åren 2014–2020 som fastställs i rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013².
- (6) Ett nytt grundscenario för Iterprojektet, vilket utarbetades som en del av förbättringarna av projektförvaltningen, fick stöd av Iterrådet 2016 och 2017. Det användes därefter för beräkning av finansieringsbehoven för det gemensamma företaget. IE den uppdaterade tidsplanen för det nya grundscenariot förutses det att First Plasma-fasen kommer att uppnås i december 2025, och drift med full prestanda med deuterium-tritiumbränsle ska uppnås 2035. Den tidsplanen omfattar inte oförutsedda händelser och förutsätter därför att alla större risker måste mildras.

¹ Rådets beslut 2013/791/Euratom av den 13 december 2013 om ändring av beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för ITER och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag (EUT L 349, 21.12.2013, s. 100).

² Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 884).

- (7) Den 12 april 2018 bekräftade rådet Euratoms fortsatta engagemang för ett framgångsrikt slutförande av Iterprojektet och gav kommissionen i uppdrag att godkänna det nya grundscenariot för Iterprojektet på Euratoms vägnar vid ett möte i Iterrådet på ministernivå. Samtidigt begärde rådet att det gemensamma företaget fortsätter med sitt rapporterings- och granskningsuppdrag i linje med rådets slutsatser av den 12 juli 2010 och utför regelbundna oberoende bedömningar av framstegen med Iter med inriktning på resultat och projektförvaltning, inklusive kostnadsbegränsning, kontroll av projektets tidsplan samt riskhantering.
- (8) Detta beslut kommer att möjliggöra synergier och komplementaritet med fusionsforskning som finansieras via Euratoms forsknings- och utbildningsprogram. Ett framgångsrikt bygge och en framgångsrik drift av Iter är en förutsättning för genomförandet av den europeiska fusionsfärdplan som stöds av alla aktörer inom fusionsforskning i Europa.
- (9) I den fleråriga budgetramen för åren 2021–2027, som anges i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093¹, fastställde Europaparlamentet och rådet den maximala nivån för Euratoms åtaganden för Iter till 5 614 000 000 EUR i löpande priser.
- (10) Med fullständig respekt för medlemsstaternas rätt att besluta om sin energimix, kan åtgärder enligt detta beslut bidra till uppnåendet av målen i den europeiska färdplanen för fusionsenergi.

¹ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (11) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning¹ behöver Iter utvärderas på grundval av den information som samlats in till följd av särskilda övervakningskrav, samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks. Dessa krav skulle i förekommande fall kunna innefatta mätbara indikatorer som kan användas som utgångspunkt för utvärdering av Iters verkan. Slutsatserna från de utvärderingar som genomförts av kommissionen bör överlämnas till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Om efterhands- respektive interimsvärderingen ligger nära varandra i tiden bör det vara möjligt att kombinera båda utvärderingarna till en enda utvärdering som omfattar den kombinerade perioden.

¹ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (12) I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046¹ (*budgetförordningen*), Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013² samt rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95³, (Euratom, EG) nr 2185/96⁴ och (EU) 2017/1939⁵ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet åtgärder avseende förebyggande, upptäckt, korrigering och utredning av oriktigheter, inklusive bedrägerier, avseende krav på återbetalning av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, när så är lämpligt, avseende påförande av administrativa sanktioner.

-
- ¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).
- ² Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).
- ³ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).
- ⁴ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).
- ⁵ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

I enlighet med förordningarna (Euratom, EG) nr 2185/96 och (EU, Euratom) nr 883/2013 har Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) befogenhet att göra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) befogenhet att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371¹. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, revisionsrätten och – när det gäller de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete enligt förordning (EU) 2017/1939 – Eppo de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (13) Detta beslut bör säkerställa synlighet för gemenskapsfinansieringen genom att tillhandahålla enhetlig, verkningsfull och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (14) Det är nödvändigt att ändra beslut 2007/198/Euratom för att via Europeiska unionens allmänna budget möjliggöra finansiering av det gemensamma företags verksamhet samt besläktad verksamhet som bedrivs av kommissionen för perioden 2021–2027.
- (15) För att säkerställa det framgångsrika slutförandet av Iter och kontinuiteten i stödet inom det berörda politikområdet och tillåta programmets genomförande från och med början av den fleråriga budgetramen för 2021–2027, bör detta beslut träda i kraft så snart som möjligt och bör tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2021.
- (16) Beslut 2007/198/Euratom bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslut 2007/198/Euratom ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Euratoms preliminära bidrag till det gemensamma företaget för perioden 2021–2027, inklusive tillhörande stödutgifter enligt punkt 4 för samma period, ska fastställas till 5 614 000 000 EUR (i löpande priser).”

b) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Det belopp som avses i punkt 3 får även täcka utgifter i samband med förberedelser, övervakning, kontroll, revision, utvärdering och andra verksamheter och utgifter som krävs för förvaltning och genomförande av detta beslut, inbegripet administrativa utgifter, samt utvärdering av om beslutet uppfyller sina mål. Det får också täcka utgifter för studier och expertmöten samt utgifter i samband med it-nätverk med inriktning på behandling och utbyte av information, däribland gemensamma it-verktyg och annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med förvaltningen av detta beslut.”

2. Artikel 5b ska utgå.
3. Följande artikel ska införas:

”Artikel 5c

Utvärdering

1. Utvärderingar om genomförandet av detta beslut ska utföras regelbundet och i god tid för att kunna användas i beslutsprocessen.
2. När det väl föreligger tillräcklig information om genomförandet av detta beslut under perioden 2021–2027 ska kommissionen genomföra en interimsvärdering om genomförandet av detta beslut, dock senast 2024.
3. Vid slutet av genomförandet av detta beslut, senast fyra år efter slutet av den period som anges i artikel 4.3, ska kommissionen genomföra en slututvärdering om genomförandet av detta beslut.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar som utförts enligt denna artikel tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.”

4. Följande artikel ska införas:

”Artikel 5d

Kommunikation, synlighet och publicitet

1. Mottagarna av gemenskapsfinansiering ska framhålla att finansieringen kommer från gemenskapen och säkerställa gemenskapsfinansieringens synlighet, i synnerhet när de främjar åtgärderna och deras resultat, genom att tillhandahålla enhetlig, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, inklusive medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska genomföra informations- och kommunikationsåtgärder som avser detta beslut, åtgärder som vidtagits till följd av detta beslut och uppnådda resultat. Finansiella medel som tilldelas detta beslut ska också bidra till den gemensamma kommunikationen om unionens politiska prioriteringar, i den mån dessa prioriteringar har anknytning till de mål som anges i artikel 1.”

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2021.

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i

På rådets vägnar

Ordförande
